

“Yatırım Ajansı” toplantısı

Yatırım Ajansı ile Kıbrıs Türk Sanayi Odası bir toplantı düzenledi.

KKTC Başkanlığı'na bağılı olarak kurulması planlanan ajans, iç ve dış yatırımları tek elden yürüterek, yatırımcıları onaylayacak.

Bu konuda uzman olarak çalışın Associate Prof. Dr. Ömer Gökçekuş ve ekibi ile Başkan Salih Tunar, Yönetim Kurulu üyeleri Ali Çıralı, Derviş Tarimer ve Oda Genel Sekreteri Mustafa Gündüz sanayi Odası'nda biraraya geldi.

Başbakanlığa bu konuda danışmanlık yapan Dr. Ömer Gökçekuş, Yatırım Geliştirme Ajansı'nın kuruluş amaçları ve oluşumu hakkında bilgi verdi. Hazırlanmakta olan yasa tasarısı tartışıldı.

Toplantıda, oluşacak Yatırım Geliştirme Ajansı yönetim kuruluna 4 özel ve üç kamudan gelecek kişilerden oluşacağını ve kamuya karşı şeffaf, politikalardan arınmış, otonom bir yapısı olacağı konuşuldu. Ajansın kuruluşunu takiben, yatırım envanteri, yatırım stratejilerinin belirlenmesi gibi konularda süratle hareket edeceği, Yatırım Geliştirme Ajansı'nda, sözleşmeli olarak 9 kişi istihdam edilecek.

ftoğraflı

KIBRIS ÜRETİCİLER AĞI PROJESİ

Yeşil hat Tüzüğü'nün Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanmasının ardından iki toplum arasında ticaret başlamış olmasına karşın artış oranı oldukça düşüktür. Her iki pazarın ve bunların dış ticaret hacimleri dikkate alındığında Yeşil Hat ticaretinin genişleme oranı ve hacminin daha yüksek hacimlere ulaşması bekleniyordu. Ticari temaslar için belirli ağ oluşturma etkinlikleri düzenlenmesinin iki toplumlu ticaret etkinliklerini teşvik edeceği ve Yeşil hat ekonomik gelişme oranını artıracığı düşünülmektedir.

“Kıbrıs Üreticiler Ağı” projesi” Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum üreticilere, işbirliği ve karşılıklı yardımlaşmayı artırmak, teknik yardım ve tavsiyede bulunmak ve Yeşil Hat ticareti ile ilgili kısıtlamaları gevşetmeyi amaçlayan bir ağ oluşturacaktır. Etkinlikler programının düzenlenmesi ayrıca yer alan odalar arasındaki işbirliği ve karşılıklı yardımlaşmayı da geliştirmeye hizmet edecektir; Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO), Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) ve Kıbrıs Ticaret ve Sanayi Odası (KTSO). KTSO Genel Sekreteri Mustafa Gündüz, Proje Koordinatörlüğü yanında “Kıbrıs Üreticiler Ağı” teknik komitesine de başkanlık yapmaktadır. KTSO Yeşil Hat ticaretini yürütme konusundaki en aktif üreticiler olan Kıbrıs Türk üreticilerini temsil etmektedir.

Proje üç ana görevi üstlenecektir:

1. Ticaretle ilgili kısıtlamalara hitap edecek ve önerilerde bulunacak bir Kıbrıs Üreticiler Ağı oluşturmak.
2. Ticarete yönelik teknik kısıtlamalarla ilgili önerilerin araştırılması ve hazırlanması ile ve sorunlara çözümün yayılması. Bu etkinlikler Teknik Komite tarafından yürütülecektir. Halihazırdaki örnekler ticaret politikaları, yapısal kısıtlamalar, tüzükler, bilinçlendirme eksikliği ve Yeşil Hat ticareti teknik unsurlarıyla ilgili genel bilgiyi tanımlamaktadır.
3. Analiz yapıp Yeşil Hat ticaretinin artırılması için eğitim gerektiren olası alanları önermek ve görünmez addedilen ya da Pazar tarafından empoze edilen kısıtlamalara hitap etmek.

Kıbrıs Üreticiler Ağı, halihazırdaki siyasi durumun, adadaki siyasi bir çözümün beklediğimizden daha erken olacağına işaret ettiği Avrupa Birliği'nin standartlarını yakalamaya katkıda bulunacağını ummaktayız. Dolayısıyla, adadaki olası bir çözümden sonra sıkıntı yaşamamak için, tüm kaynaklarımız ve özellikle de üretici sektörümüzle hazırlıklı olmalıyız.

Bu proje, her iki taraftan alıcı ve satıcıları bir araya getirirken, her şeyin üzerinde barışa hizmet edecektir. İnsanlar, birbirleriyle ticaret yapmanın doğuracağı karşılıklı yararları anlayacaklardır. Özellikle de bu projenin önde gelen ana katılımcısı olan KTSO, projenin başarıya ulaşması için büyük miktarlarda moral ve parasal destek sağlamıştır. Bu vesileyle tüm katılımcılara destekleri ve bu projeye koydukları emekleri için teşekkür ederim.

Başbakanlıkta mutabakat

Kıbrıs Türk Sanayi Odası'ndan Salih Tunar başkanlığında bir heyet, 30 Haziran'da Başbakan Ferdi Sabit Soyer, Maliye Bakanı Ahmet Uzun ile Ekonomi ve Turizm Bakanı Erdoğan Şanlıdağ ile bir araya geldi.

Sanayi Odası heyeti, Sayman Ali Çıralı, Oda Genel Sekreteri Mustafa Gündüz, Yönetim Kurulu üyeleri, Lisani Deniz, Hasan Tosunoğlu, Mahmut Sarper katıldı. Toplantıda ayrıca Başbakanlık Müsteşarı Öntaç Düzgün ve Doğan Şahali de hazır bulundu

Toplantıda Odanın talepleri görüşüldü ve ardından mutabakata varılan konular şöyle sıralandı:

“Ekonomi ve Turizm Bakanlığı (ETB), Sanayi Odası (KTSO), Esnaf ve Zanaatkarlar Odası ve Gönyeli Esnaf ve Zanaatkarlar Birliği'nden oluşacak bir kurulun, hemen toplanarak, kıstasları tespit ederek, Alayköy Sanayi Bölgesi'ndeki arsaların süratle dağıtımını gerçekleştirecek.

Sanayi Odası ve Ekonomi ve Turizm Bakanlığı, Sanayi Bölgeleri Yasa Tasarısını süratle gözden geçirip son şeklini verecek ve Bakanlar Kuruluna sevk edilecek. Bakanlar Kurulu meclis tatilden döndükten sonra mecliste görüşülmek üzere, meclise gönderecek.

Türkiye'de sanayi bölgelerinin nasıl kurulup yönetildiğini görmek ve yasa uygulamalarını yerinde incelemek üzere, ETB ve KTSO'dan oluşan bir ekip Mersin Ticaret ve Sanayi Odasına hemen bir inceleme gezisi düzenleyecek ve ekip inceleme gezisi sonrası edineceği bilgilerden de faydalanarak, Sanayi Bölgeleri Yasasına son şeklini verecek.

Maliye Bakanlığı (MB), ETB, ve KTSO temsilcileri görüşerek, vergi indirimlerinde kullanılacak Hammadde Tanımlaması yapılacaktır. Uygulamada çıkacak sorunlarda yorum yetkisi Sanayi Odası'na verilecektir.

Sanayi Elektriginde, MB, Fon-Fiyat-Maliyet ilişkileri konusunda bir çalışma yapacak ve Sanayi elektriginde fon alınmaması konusu bu çalışma sonrası yeniden görüşülecek.

İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Tüzüğü çalıştırılacak Standard dışı ve etiket uyumu olmayan ürünlerin ithalatının ve üretiminin önlenmesi için hazırlanmakta olan tüzük, süratle tamamlanıp yürürlüğe konacak Meclis tatilde iken Rekabet Yasasına son şekli verilecek ve meclis açılınca yasalaşacak.

Sanayi yatırım makinelerinden KDV alınmaması konusunda MB bir çalışma yapacak ve çalışma sonuçları birlikte değerlendirilecek.

İhracatta FOB fiyatın C&F yapılması konusunda KTSO'nun yaptığı çalışma KTSO, ETB, ve MB temsilcilerinden oluşacak bir komisyon tarafından değerlendirilip, ihracatta navlun desteği verilecektir.

foto

“Limon ithali üzüntü verici”

Başkan Salih Tunar, bir narenciye ülkesi olduğu her vesile ile söylenen KKTC'ye limon ithal edilmesinin üzüntü verici ve limon ithal eder duruma gelinmesinin KKTC'de sektör politikalarının uygulanmadığının açık bir göstergesi olduğunu kaydetti.

Salih Tunar yaptığı 21 Ağustos'ta yayınladığı basın bildiriyle, tarih boyunca bir narenciye adası olarak bilinen Kıbrıs'ın, narenciye ekim alanlarının bulunduğu Kuzey kısmında kurulan KKTC'nin, bugün limon ithal eder duruma gelmesinin hem üzüntü verici ve hem de düşündürücü olduğunu söyledi.

Piyasada limon açığı varsa bunun ithalatla karşılanmasının normal olduğunu dile getiren Salih Tunar, "Ancak, bir limon ülkesi olan ülkemizde, narenciye üreticileri, bazı sezonlarda limonlarını satamazken, neden piyasamızda limon açığı doğmuştur diye düşünmemiz gerekmektedir" dedi.

Tunar, ülkede limon ithal eder duruma gelinmesinin, artık dünya narenciye piyasalarına rekabetçi fiyat ve kalitede mal üretmez duruma geldiğinin bir göstergesi olduğunu ifade ederek, bu duruma, ülkede narenciye sektörü politikası bulunmaması nedeniyle geldiği görüşünü dile getirdi.

Hükümeti, narenciye sektörü ile ilgili acil politikalar oluşturmaya ve önümüzdeki kısa ve orta dönem için narenciye sektörünün durumunu üreticisiyle ve halkla paylaşmaya davet eden KTSO Başkanı Salih Tunar, dışa açık ekonomik büyüme modelini benimsemiş serbest piyasa ekonomisinin uygulandığı ülkelerde vergi politikaları ve para politikaları kadar sektör politikalarının da önem kazandığına işaret etti.

Tutarlı sektörel politikalar

Hükümeti, başta narenciye olmak üzere; tarım, turizm, eğitim ve sanayi sektörlerinde, sektör temsilcileri ile işbirliği yaparak sektörel politikalar üretmeye davet eden Tunar, "Tutarlı sektörel politikalar oluşturmazsak, bugün limon ithal edilen ülkemize yarın portakal da ithal edilir ve tamamen tüketim toplumu haline geliriz" diye konuştu.

Ekonomi ve çözüm

Çumhurbaşkanı sayın Mehmet Ali Talat 8 Ağustos Erenköy Direnişi'nin yıldönümünde yapmış olduğu konuşmada, "Kendimiz için daha güzel günler yaratma çabası içinde olmalıyız. Daha iyi ekonomi ve demokrasi için çalışmalıyız. Dünyanın gıpta edeceği, Rumların da müzakere masasında gerçek anlamda pazarlık edeceği bir ekonomik ve sosyal seviyeye ulaşma çabalarının sürdürülmesi gerekiyor" ifadesini kullanarak barış masasında ellerinin güçlü olması için bunların şart olduğunu vurguladı.

Sayın Talat, bu gibi konuları ilk defa yapmıyor. Bu gibi uygulamaları sık sık dile getirerek, ekonomik olarak gelişimin Kıbrıs'ta çözüme ulaşmada gerektiğini söylüyor. Başbakan sayın Ferdi Sabit Soyer de konuşmalarında KKTC'nin ekonomik olarak kendi ayakları üzerinde durması gerektiğini söylüyor.

Ekonomi, toplum gündeminde hiçbir zaman birinci gündem maddesi olmamıştır. Halbuki bize göre Kıbrıs'ta çözümün anahtarı ekonomik gelişmedir. Hatırlanacağı üzere Annan Pıvanı'nın toplumda tartışıldığı günlerde en çok iki toplum arasında var olan ekonomik farklılık gündeme gelmişti.

Rum tarafının siyasi görüşler siyasi görüşler yanında en büyük endişesi de Annan Planı'na dayalı bir çözüm olması halinde, güçlü Güney ekonomisinin planın getireceği ekonomik yüklerden dolayı büyük zarar göreceği noktasında idi. Referandumda her iki taraftan "evet" çıkması halinde, her iki tarafın ekonomik entegrasyonuna hazır olmayan zayıf Türk ekonomisi de bundan zarar görecekti. 24 Nisan 2004 Referandumu'ndan 3 yıla yakın zaman geçti. Ekonomimiz bu üç yıl içerisinde %51 büyümüş olmasına rağmen, sürdürülebilir bir yapıda olmaması bizleri endişelendirmektedir. 11 Mayıs 2007 tarihinde yaptığımız basın toplantısında ekonomimizin yeniden yapılanması ve güçlü, sürdürülebilir kılınması için gecikmeden KKTC'nin tüm kurumları ile harekete geçilmesi gerektiğini vurgulamıştık.

Kıbrıs'ta çözüm için, Kıbrıs'ta halkımızın refahı için, çocuklarımızın geleceği için "ÜRETİME DAYALI SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK BÜYÜME" şarttır. Gereken irade gösterilmesi halinde kurumlarımız bunu başaracak bilgi ve beceriye sahiptir.

Oda bina inşaatı ilerliyor

Kıbrıs Türk Sanayi Odası üyelerine daha iyi hizmet vermek amacıyla 2004 Mart ayında temeli atılmış olan "Kıbrıs Türk Sanayi Odası Hizmet Binası" inşaatında sona yaklaşıyor.

Yeni yönetim kurulunun 18 Kasım 2006'da göreve gelmesiyle yeniden başlatılan 5. etapta binanın tamamlanması hedeflenmişti. Yeni İnşaat Komitesi'nde, Başkan Salih Tunar, Başkan Yardımcısı Musa Sönmezler, Sayman Ali Çıralı, üyeler; Candan Avunduk ve Hasan Tosunoğlu bulunuyor. Komitenin göreve gelmesi ile inşaat işleri için ihaleye çıkılmış ve ihale Ali ve Hasan Kanlı kardeşlere verilmişti.

O tarihten sonra başlatılan; binanın dış sıvaları, içte yapı işleri, dış avlu, bina giriş merdivenleri, içte büyük salon ve iç bahçe tamamlanmış durumda. Bina ısıtma soğutma işleri, daha önce ihale edildiği şekilde Asel Engineering Ltd. tarafından yapılmaktadır. İç bahçe tavanı ve bina içi asma tavanları ile ışıklandırma da ihale edilmiş, bu günlerde ihaleyi alan firmanın işe başlaması bekleniyor.

Binaya bugüne kadar yapılan harcamalar, malzeme bağışları ile beraber 850.000 YTL civarında. Binanın tamamlanması ile bu miktar 1.000.000 YTL olacağı görülüyor.

Bina içinde asma tavanın, elektrik işlerinin ve diğer işlerinin tamamlanması ile Kasım ayına kadar binanın iç ve dış boyasının yapılarak tamamlanması hedefleniyor. 180 kişilik büyük salon için aynı anda iki dilde tercüme yapılabilmesi için ses ve görüntü düzeni, halı ve koltuk teklifleri de alınmış durumda.

Toplam 1.400 metre kare olan 2 katlı Sanayi Odası Hizmet Binası, alt katta 180 kişilik büyük salon, işlemlerin yürütüleceği geniş alan ve kafeterya, 100 metre karelik iç avlu, üst katta 50 kişilik salon, başkan odası, yönetim kurulu odası, genel sekreter odası, yönetim kurulu üyeleri için çalışma odası, arşiv ve kütüphane. Ayrıca, Sanayi Odası ile paralel çalışan üretim sektörü birliklerinin çalışmalarına olanak tanıyan 5 odadan oluşmakta.

Binanın bir an önce tamamlanması için büyük özveri ile çalışan İnşaat Komitesi ve yönetim kurulumuz, binanın tamamlanması ve topluma kazandırılmasının, Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nın büyük gurur kaynağı olacağı inancındadır.

LTB Başkanı Bulutoğulları ile yerli ürünler fuarı görüşüldü

Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, Yönetim Kurulu Sekreteri Galip Yüksel, Genel Sekreter Mustafa Gündüz ve üye Mahmut Sarper Lefkoşa Türk Belediyesi (LTB) Başkanı Cemal Bulutoğulları'nı ziyaret etti.

Cemal Bulutoğulları ile görüşen Sanayi Odası Heyeti, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı ile düzenlemeyi planladıkları Yerli Ürünler Fuarı konusunda görüş alışverişinde bulundu.

foto

Sanayi Odası'ndan onaylı hammadde ve makine ithalat

Kıbrıs Türk Sanayi Odası 16 Ağustos'ta üyelerine yaptığı duyuruda, ithal edilecek makine ve hammadde için odadan onay belgesi alınması durumunda gelir vergisi stopajı ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan muaf tutulacağı kaydedildi.

Başkan Salih Tunar imzalı üyelere gönderilen yazı şöyle:

"Son zamanlarda bazı üyelerimizin ithalatlarında Fiyat İstikrar Fonu ile Gelir Vergisi Stopajı miktarları konusunda karışıklıklar yaşandığı görülmektedir.

1-) 25 Haziran 2007 tarih ve 113 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 435 No'lu Emirname gereğince;

"Kıbrıs Türk Sanayi Odasına Kayıtlı Sanayicilerin Sanayi Odasından Onay Belgesi sunulması koşulu ile; ithal edecekleri her türlü makine aksam ve teçhizatı ile motorlu araçlardan (87.02, 87.03 ve 87.04 pozisyonunda sınıflandırılan vanlar ve benzeri araçlar ile 87.11 pozisyonundaki motosikletler hariç) fiyat istikrar fonu alınmaz".

2-) Gelir Vergisi Stopajı Tadil Edilmiş Bakanlar Kurulu Kararnamesi (sayı 756) gereğince;

i) Yerli Sanayide Kullanılmak üzere ithal edilen hammaddeler Gelir Vergisi Stopajından Muaftır.

ii) Üretimde kullanılan hammadde dışında kalan üretim malzemeleri, ambalaj malzemeleri, katkı malzemeleri % 2 Stopaja tabidir.

Üyelerimizin bilgi edinmesini ve ithalat işlemlerinden önce Odamızdan Onay Belgesi almalarını rica ederim."

Sanayi Odası'nın fuar takvimi

Kıbrıs Türk Sanayi Odası, gelişen ve genişleyen dünya pazarlarına açılmak, ülke üretim ve tanıtımına katkı koymak amacıyla fuar takvimi belirledi.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde düzenlenen önemli fuarlara üyelerini gerek ziyaretçi ve gerekse katılımcı olarak katmak için yaptığı fuar çalışmalarının 2007 takvimi şöyle:

"18-21 Eylül World Food Moscow ziyaretçi, 13-17 Ekim 2007 Anuga Food Almanya yiyecek ve içecek fuarı ziyaretçi, 31 Ekim 3 Kasım Turkey Food 2007 katılımcı, 11-15 Kasım 2007 Saudi Food Riad ziyaretçi, Saudi Stone ve Saudi Build Riad 28 Ekim 1 Kasım 2007 ziyaretçi, 25-29 Kasım 2007 Big 5 Dubai inşaat katılımcı"

2008 yılı fuar çalışmaları ise şöyle:

"7-9 Şubat 2008 Fruit Logistica Almanya Berlin katılımcı, 24-27 Şubat 2008 Galfood 2008 Dubai gıda katılımcı, 19-23 Ekim 2008 Sial Global Food Marketplace Fransa gıda ziyaretçi."

Yabancı gazetecilere ekonomi brifingi

20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı nedeni ile adımıza gelen yabancı gazetecilere KKTC ekonomisi hakkında brifing verildi.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Erdil Nami gazetecilere, KKTC'nin ekonomik yapısı ve sektörler ile yatırımlar hakkında detaylı bilgiler aktardı.

fotografılı

Değerlendirme toplantısı

Hükümetten taleplerinin uzun zamandır yerine getirilmediği gerekçesiyle eylem kararı alan Kıbrıs Türk Sanayi Odası, üyelerine ve üreticilere yönelik bölge toplantılarının ardından 2 Temmuz'da Lefkoşa Sanayi Bölgesi'nde bulunan oda binasında genel bir toplantı daha düzenledi.

Hükümetten 15 maddelik taleplerini basın toplantısıyla kamuoyuyla da paylaşan Kıbrıs Türk Sanayi Odası yetkilileri, bu talepler ve gelişmeleri üyeleriyle paylaştı.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, Sayman Ali Çıralı ve Oda Sekreteri Mustafa Gündüz tarafından gerçekleştirilen toplantıda üyelerden gelen öneriler yeniden değerlendirildi.

foto

Global Compact Cenevre Toplantısı

İsviçre'nin Cenevre kentinde 5-6 Temmuz 2007 tarihleri arasında düzenlenen Küresel Sözleşme (Global Compact) liderler toplantısına bazı Kıbrıslı Türk firma yetkilileri de katıldı.

Toplantıya gönüllülük esasıyla çalışan Küresel Sözleşme Ağı'na üye olan, Cypri-Cola Co. Ltd.'den Musa Sönmezler, Tekser Ltd'den Kutlay Erk, Dağlı Trading'den Orhan Dağlı, KKTC Türkcell'den Çağla Akdoğdu ve UNDP Kuzey Kıbrıs Sorumlusu Erel Cankan katıldı.

Açılışını İsviçre Devlet Başkanı'nın yaptığı ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-Moon'un önderliğinde gerçekleşen, iş dünyasından yaklaşık bin kişiden oluşan liderlerin, dünyanın çeşitli ülkelerinden 50'de fazla bakan, sivil toplum örgütleri ve çalışan hakları kuruluş başkanlarının katıldığı toplantının, Birleşmiş Milletler tarafından liderlik ve evrensel vatandaşlık konularında bu güne kadar düzenlenmiş en geniş etkinlik olduğu kaydedildi.

İki gün süren toplantının gündeminde küresel ısınma nedeniyle oluşan iklim değişiklikleri, idari yozlaşma, su kaynaklarını koruma ve insan hakları konusunda iş çevrelerinin neler yaptığı ve yapabileceği konuları vardı.

Atölye çalışmalarına ve çeşitli oturumlara katılan Kıbrıs Türk ekibi, burada Kıbrıs'ta olanlarla ilgili bilgi de aktarırken, Kuzey Kıbrıs halkının uğradığı insan hakları ihlallerine de değinerek ilgi topladı.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-Moon ile de kısa bir görüşme imkanı bulan Kutlay Erk ve Musa Sönmezler Kıbrıs sorununun çözümü için kendisinin şahsi ilgisini beklediklerini de kaydettiler.

Kofi Annan Global Compact'ın kurulması fikrini ilk defa 31 Ocak 1999 yılında Dünya Ekonomik formunda yaptığı konuşmada ortaya koymuştu.

26 Temmuz 2000 yılında ise New York'daki Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde Global Contact hareketine, şirketlerle Birleşmiş Milletler ajansları, işçi ve sivil toplumun sosyal ve çevresel prensipler çerçevesinde biraraya gelmeleri konusunda start verilmişti.

Global Compact bir network olup, Birleşmiş Milletler'in ve ona bağlı 6 kuruluşun ortak yürüttüğü bir oluşumdur. Bu kuruluşlar Uluslararası Çalışma Örgütü, İnsan Hakları Yüksek Komiserliği, Birleşmiş Milletler Çevre Programı, Birleşmiş Milletler Gelişme Programı, Birleşmiş Milletler Endüstriyel Gelişim Programı ve Birleşmiş Milletler Suç ve Uyuşturucu Ofisidir. Tüm ülkelerden firmalar bu oluşum içine dahil olup Global Compact prensiplerine uygun olarak ekonomik ve sosyal yapı içerisinde daha proaktif bir yapı kazanarak firma bazında veya firmalar arası bilgi alışverişini sağlayan faaliyet göstermektedirler.

Firmalar bu oluşumun taahhüdünü istediği Global Compact prensiplerine uygun olarak insan haklarına uyumlu, İşgücü, iş ahlakı ve çevre konularında Birleşmiş Milletler, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ortak belirlemiş olduğu prensiplere uyan firmalar bu projeden faydalanabilmektedir. Bu Konulara haiz tüm ülke kluruluşları bir ağ sistemi ile küresel anlamda bir ortak vatandaşlık imkanı sağlamakta ve ticari faaliyetlerinde bu avantajını kullanmaktadırlar.

Hellim tescili hakkında basın toplantısı

İtiraz sürecinde geç kalma söz konusu değil

Tunar: “Süreç uzun olacak ancak gereken yapılacak”

Rum yönetimi nezdinde Hellim’in coğrafi tesciline itiraz eden 3 kuruluş, (Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Süt ve Süt Ürünleri İmalatçıları Birliği ve Koop-Süt); hellimin Türkçe, Rumca, İngilizce tescili için yaşanan itiraz sürecine bir gecikme söz konusu olmadığını, talep ettikleri ek sürenin 29 Haziran’da dolacağını, kendilerinden talep edilen ek bilgi ve kanıtları içeren dosyaları Güney Kıbrıs’taki Rum Tarım Departmanı’na ileteceklerini açıkladı.

“Hedefimiz, Hellim tescilini önlemek değildir” diyen Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, “Tam aksine, hedefimiz Hellim tescilinin 3 dilde (Türkçe, Rumca, İngilizce) olarak yapılmasını sağlamak, Kıbrıs meselesinin çözümünden bağımsız olarak, AB Komisyonu tarafından yapılacak, Yeşil Hat Tüzüğü benzeri bir düzenlemeyle tescilin her iki toplumun çıkarları doğrultusunda çalışmasını sağlamaktır” dedi.

28 Haziran’da Sanayi Odası’nda basın toplantısı düzenleyerek, hellim tescilinde yaşanan süreç hakkında açıklamalarda da bulunan Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, Genel Sekreter Mustafa Gündüz, Koop-Süt Müdürü Salih Yücesoylu, Süt ve Süt Mamülleri İmalatçıları Birliği Başkanı Osman Atanur, sürecin uzun olacağını ancak gerekenin yapılacağını belirttiler.

Yaşanılan süreç

Toplantıda 3 kuruluşun ortak hazırladığı basın bildirisini de okuyan Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, şubat ayında başlayan ve bugüne kadar devam eden hellimin tescili konusundaki süreç hakkında bilgi verdi.

Güney Kıbrıs’ta örgütlü, “Kıbrıs Peynir Üreticileri Birliği’nin” Hellim’in, coğrafi tescil işlemlerini ‘Halloumi’ ismiyle başlattığını 3 Şubat 2007 tarihinde Rum Yönetimi Tarım Bakanlığı’nın Kıbrıs Türk gazetelerine verdiği ilandan öğrendiklerini belirten Salih Tunar, ilan tarihinden itibaren bir aylık itiraz süresi verildiğini ve bu süre içinde itiraz ettiklerini açıkladı.

Tunar, coğrafi tescilin; herhangi bir coğrafyada (il, bölge, belediye, ülke) üretilen ve o coğrafyayla özdeşleşmiş geleneksel bir ürünün, o coğrafya dışında başka kişi veya kuruluşlar tarafından taklit edilmesini önleyen ve son zamanlarda hızla yaygınlaşan bir tescil şekli olduğuna dikkat çekti.

Tescilin sonuçları

Güney Kıbrıs Resmi Gazetesi’nde Rumca yayınlanan başvuru metnini alıp Türkçe’ye çevirdiklerinde Güney’deki “Peynir Üreticileri Birliği” tarafından AB’ye yapılan tescil müracaatında Türkçe “Hellim” isminin kullanılmadığını, sadece Rumca “Halloumi” isminin kullanıldığını gördüklerini anlatan Tunar, “Hâlbuki hellim Kıbrıs coğrafyasının tümünün geleneksel bir üründür. Hem Kıbrıslı Türklerin ve hem de Kıbrıslı Rumların geleneksel olarak ürettikleri ortak bir üründür” dedi.

Rumların başvurusunda, tescilin denetimi için bir denetim organı olması gerektiği, ancak, Kuzey Kıbrıs’ta AB’nin tanıdığı böyle bir denetim organı olmadığı için Kuzey Kıbrıs’ta tescilin uygulanmasının çözüme kadar ertelendiğini anlatan Tunar, “Netice

IRAK ÜLKE RAPORU

Kimlik Bilgileri

Resmî Dili	Arapça
Başkenti	Bağdat
Yüzölçümü	437.072 km ²
Nüfusu (Temmuz 2002)	24,001,816
Doğum oranı	% 2.82 (2002)
Etnik Gruplar	%71'ni Araplar, %14'ünü Kürtler, %12'sini Türkler ve %3'lük kısmını ise azınlık durumunda olan Yezidi, Nasturi, Ermeni ve Asuri gibi etnik guruplar oluşturmaktadır.
Sınırlar komşuları	İran 1.458 Km, Ürdün 181 Km, Kuveyt 240 Km, Suudi Arabistan 814 Km, Suriye 605 Km, Türkiye 352 Km,
Okuma Yazma oranı	% 65 civarındadır
Para Birimi	Irak Dinarı (ID)
Para Birimi Paritesi (Eylül 2002)	1 USD=0,3 ID (Resmi Kur)/ 1 USD=1.990 ID (Serbest Piyasa)
Savaş sonrası para Birimi	1 USD = 950 ID
GSMH	59 Milyar Dolar (2001)
İhracat (2001)	15,8 Milyar Dolar
İthalat	11Milyar Dolar (2001)
Üyüme Hızı	%-5,7 (2001) (küçülme)
GSMH sektörlerdeki payı	Tarım %6, Endüstri %18, Servis hizmetleri %81
İş Başına düşen alım gücü	2.500 \$ (2001)
İş Borç (2001)	62,2 Milyar ABD Dolar
İş Gücü (1998)	4,4 Milyon kişi
Enflasyon	2001 yılında %28,1, 2002 Tahmini %24,6, 2003 %17,6 (tahmini)

Petrol, Irak ekonomisinde birinci sırayı almaktadır. Irak ihracatının % 95'i petrolden oluşmaktadır.

EKONOMİK DURUM

Irak, Suudi Arabistan'dan sonra dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahip bir ülkedir. Savaştan önce günde 2 milyon varil petrol ürettiyordu . Savaş bulutlarının dağılması ve ambargonun kalkması halinde petrol üretimini 2-2,5 katına çıkabileceği yönünde görüşler vardı. İran-İrak savaşı ve Kuveyt'i işgalden sonraki Körfez savaşı Irak ekonomisinde çok büyük bir tahribat yapmıştı. 22 yıl önce kişi başına milli geliri 9000 dolar olan, Ortadoğu'nun bu zengin ve güçlü ülkesinde fakirlik oldukça fazlaydı ve milli gelir 1050 dolar seviyesindeydi.

Irak ekonomisinde özel sektörün yeri işgal öncesinde çok azdı. Küçük tüccarlar ve esnaf dışında özel sektör yok gibiydi. Buna karşın, devlet ekonomiyi bütünüyle kontrol ediyordu. Tüm sektörlerde devletin etkisi, yönetimi ve kontrolü çok büyüktü. Büyük kamu fabrikaları vardı. Bunların başında petrol ve rafineri endüstrisi geliyordu.

76. İzmir Enternasyonal Fuarı'na 37 firma ile katılıyoruz

Türkiye'nin ilk ve en büyük uluslar arası fuar organizasyonu olan "İzmir Enternasyonal Fuarı"na oda üyemiz 37 üretici firma katılıyor.

Dünyanın sayılı genel kapsamlı ticaret fuarlarından olan "İzmir Enternasyonal Fuarı", 31 Ağustos-09 Eylül tarihleri arasında İzmir Atatürk Kültür Parkı Fuar Alanı'nda açılıyor.

Bu yıl 46 kurum ve kuruluş ile KKTC Ekonomi ve Turizm Bakanlığı'nın organizasyonu altında Kuzey Kıbrıs fuara 32. kez katılıyor. KKTC Fuar Müdürü Öcal Erten'den alınan bilgiye göre fuarda, yerli üretim yapan 37 firma ürünlerini sergileyerek tanıtım gerçekleştirecek. Ülkemizde faaliyet gösteren 5 üniversite fuarda tanıtım ve öğrenci kayıt işlemleri de yapılacak.

Fuarda, Turizm Tanıtma ve Pazarlama Dairesi, Kültür Dairesi, Sanayi Odası, El Sanatları Kooperatifi ve Halk Sanatları Enstitüsü de yer alacak. KKTC standında bu yıl, yerel ve özgün müzik dinletileri yanında halk dansları gösterileri sunulacak. Fuar alanında bulunan Sanat Galerisi'nde ise, Kıbrıslı resim sanatçılarının 14 yağlı boya eseri sergilenecek.

984 metre karelik kapalı alanda kurulacak KKTC standında: Üniversitelerin tanıtımı yanında, gıda ürünleri, temizlik malzemeleri ve kimyasal ürünler, alkollü-alkolsüz içecekler, sigara, çimento, çanta-valiz, plastik kaplar, hazır yataklar, alüminyum kapı-pencere aksamaları, boya ve kimyasalları, elektrik kabloları, Kıbrıs'a özgü yapı taşları, parke ve blok çeşitleri, bahçe telleri, teflon tencere ve tavalar, tuvalet kağıdı havlu ve peçeteler, oto filitreleri, su ve elektrik boruları, narenciye, süt ürünleri ve Baf Sakızı gibi ürünler sergilenerek tanıtımı yapılacak.

KKTC KALKINMA BANKASI'NIN YENİ YÖNETİMİ, YATIRIMCILARA İNSAN ODAKLI HİZMET ANLAYIŞINI YAYGINLAŞTIRMAYA DEVAM EDİYOR...

Banka Yönetim Kurulu başkanı Sinan Bağdatlı, “ilk kez bir kamu kurumu kırsal kesime giderek Banka faaliyetleri konusunda halkı bilgilendirdi. Banka yönetimimiz girişimcilerin bu toplantılarda ortaya koyduğu ihtiyaçlar doğrultusunda yeni politikalar üretme yoluna gidecektir”

Fotoğraf: F1 Fotoğraf Mustafa Erkan

Banka Genel Müdürü Ahmet Ataner “Sürdürülebilir kalkınmada öncü kuruluş olan Bankamız, Başbakanlık, Başbakan Yardımcılığı, Ekonomi ve Turizm Bakanlığı ile KKTC Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak yeniden yapılanırken, hedeflerine ulaşabilmek için çağdaş yönetim tekniklerini uygulamakta ve büyük yatırımcılar yanında küçük yatırımcılara da mali destek vermektedir. Tüm kesimlerin hassasiyetleri bizim için çok önemlidir. Sıkıntıların aşılması sürecinde farklı kesimlerin hassasiyetleri konusuna dikkatle özen gösteriyoruz. Örneğin, sanayicinin teminat sıkıntısını ortadan kaldırmaya yönelik uygulamalar başlattık. Bankalar Birliği'nin hassasiyetleri üzerine Bankamız tahvillerinin faiz oranını yükselttik.”

Fotoğraf: F2

KKTC Kalkınma Bankası, insan odaklı yeni vizyonunu hayata geçirmek, yatırımcının problemlerine daha esnek, daha yaratıcı çözümler üretmek ve yatırım ortamına daha uygun koşullar getirmek amacıyla çalışmalar başlattı. Yatırımcı memnuniyeti sağlamayı en üst düzeyde hedefleyen Kalkınma Bankası, yatırımcılar ile birlikte çalışarak sorunlara ortak çözüm getirmeyi ilke olarak benimsediğini açıkladı.

Fotoğraf: F3 fotoğraf Mustafa Erkan

Yatırımcının kredi kullanım koşulları rahatlatıldı.

Kalkınma Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, kredi kullandırım prosedürü “**Banka yeniden yapılanma**” çalışmaları kapsamında gözden geçirilerek revizyona tabi tutuldu. Yapılan açıklamada, “kolaylaştırılmış” kredi kullandırım prosedüründeki en büyük değişiklik, kredi kullanım aşamalarındaki standartlaşma ve başvuruya erken yanıt olarak bildirildi. Bu çerçevede, standartlaşma çalışmaları kapsamında yatırımcıların başvuru nedenlerine göre dolduracakları çeşitli formlar hazırlandı. Yatırımcıları yönlendiren ve hangi bilgilerin sunulması gerektiğini gösteren formların kredi başvuru işlemini kolaylaştırıp hızlandığı belirtildi. Ayrıca Kalkınma Bankası yeniden yapılandırma çalışmaları kapsamında, yatırımların gerçekleşmesinde karşılaşılan idari engellerin ortadan kaldırılması ve bürokratik işlemlerin yatırımcı lehine azaltılması hedefiyle proje değerlendirme, istihbarat, hakediş, izleme ve takip çalışmaları süreçlerinin kısaltılması için girişim başlattı.

Sanayi Sektörü İle İlgili Uygulamalar:

Turizm, Sağlık, Eğitim gibi sektörlerin yanısıra ana sektör olarak Sanayi sektörü için de kredi olanağı sağlayan KKTC Kalkınma Bankası bu kredilerin Teşvik Belgeli büyük sanayi yatırımlarına ve Küçük ve Orta Büyüklükte İşletmeler (KOBİ) ve Mikri Ölçekli İşletmeler kapsamında küçük imalatçılara yönelik olarak yapıldığını belirtti. Bu çerçevede sanayi projelerinin bina, tadilat, makine alımı gibi Sabit Yatırımlarının yanısıra hammadde, yardımcı madde, personel ve diğer benzeri işletme giderleri de kredilendirilmektedir.

Kalkınma Bankası Genel Müdürü Ahmet Ataner'e nezaket ziyareti

Oda Başkanı Salih Tunar ve Oda Genel Sekreteri Mustafa Gündüz, Kalkınma Bankası Genel Müdürlüğü görevine yeni atanan Ahmet Ataner'e nezaket ziyaretinde bulunarak başarılar diledi.

7 Ağustos'da gerçekleşen nezaket ziyaretinde, Kalkınma Bankası faaliyetleri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. Haziran ayında Bakanlar Kurulu'nun aldığı ve uygulamaya konan mikro ve küçük ölçekli işletmelerde kullanılmak üzere ayrılan 3 milyon dolarlık kaynağın nasıl değerlendirileceği konusunda Genel Müdür Ataner bilgi verdi.

Buna göre, işçi sayısı 0-50 olan işletmeler 40 bin dolara kadar Kalkınma Bankası kredi kullandırma mevzuatı çerçevesinde DPÖ'den herhangi bir belge istenmeden krediden yararlanabilecek. Bu kredi için öncelikli olarak faaliyet alanları göz önünde bulundurulacak. Söz konusu faaliyet alanları şunlar:

“Sosyal Aktivite Merkezi Kredileri, KOBİ Kredileri, Fidan Yetiştiriciliği ve Seracılık Kredileri, Balık Çiftliği Kredileri, Özel İlgi Turizmi Kredileri, Oto Tamircileri ve Oto Elektrikçileri Kredileri”

Ayrıca, Kalkınma Bankası sanayiciye 60 bin dolara kadar teşvik belgesi istenmeden işletme kredisi verilmesine devam ediyor. Bunun yanında teşvik belgesi almış yeni sanayi yatırımlarına Kalkınma Bankası'nın kredi kullandırma prensipleri çerçevesinde devam ettiği de kaydedildi.

Yapılan görüşmede, Kalkınma Bankası, Sanayi Odası ve Üniversite işbirliği ile girişimci geliştirme ve üretimi dışı açma konusunda birlikte çalışma yapma konusunda da mutabakata varıldı.

fotoğraflı

Kobi Center ile KTSO değerlendirme toplantısı düzenledi

Kobi Center ile Sanayi Odası personel ve yöneticileri, 2007'nin ilk 6 ayında yapılan çalışmaları ve ileriye dönük projeleri değerlendiren bir toplantı gerçekleştirdi.

3 Temmuz'da Sanayi Odası'nda gerçekleştirilen toplantıda 2007'nin il altı ayında yapılan faaliyetler ve fuarlar üzerinde durularak, çalışmalar değerlendirildi.

Ulaşılan ve ulaşılamayan hedefler tartışılarak ileriye dönük projeler ele alınarak yapılacak yeni çalışmalar belirlendi. Mart ayı içerisinde düzenlenen bir çalışmada ortaya konan hedefler yeniden gözden geçirilerek elde edilen sonuçlar görüşüldü.

foto

TC-KKTC Ortak Komite toplantıları Ankara'da yapıldı

İhracatta yaşanan sorunlar giderildi

Ankara'da yapılan TC-KKTC Ortak Komite V. Dönem Toplantıları sonucunda iki ülke arasında ihracatta yaşanan sorunlar giderildi.

İki ülke arasındaki ticaretin düzenlenmesi ve karşılıklı ticarete karşılaşılan sorunların giderilmesi için düzenlenen TC-KKTC Ortak Komite V. Dönem Toplantıları 22-25 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirildi.

KKTC-TC arasındaki ticaretin görüşüldüğü ve bu ticaretin artırılması için neler yapılması gerektiğinin tartışıldığı Ortak Komite Toplantıları'na, KKTC'den ilgili bakanlıkların üst düzey yöneticileri ve özel sektör temsilcileri katıldı.

V. Dönem Ortak Komite Toplantıları'na Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nı temsilen Genel Sekreter Mustafa Gündüz katıldı.

Çok olumlu bir havada geçtiği bildirilen Ortak Komite Toplantıları'nda, KKTC'den TC'ye yapılan ihracatta ortaya çıkan sorunlar da giderildi.

Sanayi Odası, 5. Dünya Odalar Kongresi'ne katıldı

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Dünya Odalar Federasyonu'nun (World Chambers Federation -WCF) 5. Kongresi'ne katıldı.

4-6 Temmuz tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda yapılan Dünya Odalar Federasyonu 5. Kongresi'ne KTSO, Başkan Salih Tunar, Yönetim Kurulu Sekreteri Galip Yüksel ve Oda Genel Sekreteri Mustafa Gündüz'den oluşan üç kişilik bir heyet ile katıldı. Kongreye ayrıca, KKTC Ankara Büyükelçisi Tamer Gazioğlu da katıldı. 5. Dünya Odalar Kongresi 100 ülkeden 1200'ün üzerinde delegenin katılımıyla gerçekleşti.

Uluslar arası Ticaret Odası (International Chamber of Commerce-ICC) üyesi odaların katıldığı kongre her iki yılda bir düzenleniyor.

- Gelişmekte olan ülkelerde kamu özel ortaklık stratejileri (Public Private Partnership-Strategies for Developing countries)
- Gelecekteki Odalara Yatırım (Investing in The Future Chambers Youth and Enterpruners)
- Odaların Hizmet Kalitesinin Yükseltilmesi (Creating an Exceptional Customer Services)

Açılışını TC Başbakanı Recep Tayip Erdoğan'ın yaptığı kongrenin ev sahipliğini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu yaptı.

Kongreye, ICC Başkanı Marcus Wallenberg, ICC Genel Sekreteri Guy Sebben, ICC-WCF Başkanı Rona Yırcalı da katılarak açılışta birer konuşma yaptı.

Dünya Odalar Federasyonu (WCF), ICC'nin oda sorunları ile ilgilenen bölümüdür. WCF tarafından her iki yılda bir düzenlenen Odalar Kongresi, oda yöneticilerinin bulunduğu ve çeşitli panellerde odaların tecrübelerinin paylaşıldığı bir platform. Bu yıl "Gelişme İçin İşbirliği" sloganı ile organize edilen kongrede dört ayrı salonda düzenlenen panellerde uluslar arası ticaret ve odaları ilgilendiren çeşitli konular tartışıldı.

Tartışılan konu başlıkları şöyle:

- Global Risklerin Yönetimi (Maneging Global Risks)
- Sınırlar Ötesi, Odalar ve Göç (Beyond Borders Chambers and Migration)
- Küreselleşen Ekonomide Yönetim (Governance in a Globalised Economy)

Mikro Kredi Mucidi kongredeydi

5. Dünya Odalar Kongresi'ne konuşmacı olarak katılan "mikro kredi" mucizesiyle Nobel Barış Ödülü alan Muhammed Yunus büyük şirketlerin yoksulluğu ortadan kaldırmak için çalışması gerektiğini söyledi.

Dünyada "Mikro kredi mucidi" olarak tanınan ve Nobel Barış Ödülü kazanan Bangladeş Grameen Bank Başkanı Muhammed Yunus 5. Dünya Odalar Kongresinin ikinci gününde düzenlenen basın toplantısında konuştu. Muhammed Yunus büyük şirketlerin yoksullukla için mücadele yapabileceğini söyleyerek, bilgi teknolojilerinin en yoksul çocuklara bile götürülmesi gerektiğini söyledi. Yunus; "Yoksul insanlara yardımcı olursak, dünyada artık yoksul insan kalmayacak. Yoksulluğu müzeye kaldıracağız. Gençler artık yoksulluğa müzede bakacaklar" diye konuştu.

foto

Başbakan, Maliye Bakanı ile Ekonomi ve Turizm Bakanları Ekonomik Örgütler Platformu'yla bir araya geldi

Ekonomi masaya yatırıldı

Başbakan Ferdi Sabit Soyer, Maliye Bakanı Ahmet Uzun ile Ekonomi ve Turizm Bakanı Erdoğan Şanlıdağ, 13 örgütün oluşturduğu "Ekonomik Örgütler Platformu" temsilcileriyle Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nda 26 Temmuz'da bir araya geldi.

Başbakan ve bakanlara, kısa ve orta vadeli isteklerini ileten platformun çağrısıyla yapılan toplantıya, Sanayi Odası, Ticaret Odası, İnşaat Mütahhitleri Birliği, Otelciler Birliği, İşverenler Sendikası, Genç Müteşebbisler Derneği, İnşaat Malzemeleri Satıcıları Birliği, Genç İşadamları Derneği, Motorlu Araç Satıcılar ve İthalatçılar Birliği, Seyahat Acenteleri Birliği, Girne İnşaatçılar Birliği ve Restorancılar Birliği temsilcileri katıldı.

Başbakan Ferdi Sabit Soyer, ekonomik verilerin bir önceki yıla göre daha iyi konumda bulunduğunu ancak gelişmişliğin yarattığı bazı sorunlarla karşı karşıya bulunduğunu belirterek, "Sorunların içeriğini tanımlamamız lazım. Gelişmenin yarattığı yeni sıkıntıların ortaya çıktığı kanısındayım. Bunları iyi tanımlayıp tespit etmek lazım ki adımlarımızı ona göre atalım" dedi.

Ülkede uzun süredir devam eden ekonomik durgunluğun inşaat, ticaret, turizm ve sanayi sektörlerinde olumsuz etkisini giderek artırdığını belirten toplantıda, karşılıksız çek miktarlarının ve iflas etmiş veya iflas noktasına gelmiş şirket sayısının süratle çoğaldığı ifade edildi.

Başbakan Ferdi Sabit Soyer, inşaat sektörüyle ilgili zaten bir çalışmanın sürdüğünü, diğer sektörlerin de enine boyuna incelenmesi gerektiğini belirtti.

Ekonomide gelenen aşamada, belli gelişmişliğin yarattığı yeni sorunlarla karşılaşıldığına işaret eden Soyer, "Bu sorunları yeni konjonktürde tanımlamak gerekir. Sorunların farklılaşması değil ama içeriğinin büyük ölçüde değişmesiyle karşı karşıya kaldığımız kanaatindeyim" diye konuştu.

Soyer, ekonomik verilere baktığı zaman, tablonun dolaşımdaki para miktarı, ithalat ihracat rakamları ve turizmde geceleme rakamları açısından bir önceki yıla göre artış gösterdiğini söyledi.

Toplantıda Başbakan'a hitaben yazılan ve basına da dağıtılan yazıda, hükümet, özel sektöre gerekli önemi vermemekle suçlanarak, "Hükümet artık popülizmi bırakıp, Dünya Bankası uzmanlarının raporu doğrultusunda kamuyu küçültüp gelirlerini derhal azaltmalıdır" ifadeleri yer alıyor.

'Çağdışı' diye nitelenen karma ekonomi modelinin terk edilmesi; AB normlarında serbest piyasa ekonomisinin tüm kurumlarıyla hayata geçirilmesi; rekabet yasası, damping-antidamping yasası ve tahkim yasasının düzenlenip yasallaştırılması; altyapı eksikliklerinin giderilmesi; ülke fiziki planlarının turizm master planıyla uyumlu hale getirilmesi; ekonomik karar ve uygulamaların siyasetin etkisinden arındırılması taleplerinin yer aldığı yazıda, ekonominin kritik noktada olduğu belirtilerek talep edilen önlemlerin geciktirilmeden uygulamaya konmaması halinde ekonominin düzelemeyecek derecede zarar göreceği savunuldu.

Ekonomik Örgütler Platformu'nun eylül ayı sonuna dek alınmasını istediği önlemler özetle şunlar:

"Yatırım otoritesi kurulması...Hükümetin Konut Edindirme İdaresi adı altındaki yeni sosyal konut sisteminden vazgeçmesi...Konut Edindirme Yasası'nın dondurulması...Vergi yasasındaki 'her türlü ticari ve sanayi faaliyetlerden doğan kazançlar, ticari kazançtır' tanımına aykırı olan stopaj vergisinin

Lefkoşa Organize Sanayi Bölgesi'nde inceleme

Şanlıdağ: “Sanayi Bölgeleri Yasası ile yetki karmaşası çözülecek”

Lefkoşa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki altyapı, temizlik, çevre ve sürdürülebilir bir bölge oluşturulmasına yönelik sorunlarla ilgili yerinde inceleme yapıldı.

Sorunları yerinde inceleyerek birlikte neler yapılabileceğini değerlendirmeye yönelik 23 Temmuz'da yapılan inceleme gezisine Ekonomi ve Turizm Bakanı Erdoğan Şanlıdağ, Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanı Asım Vehbi, Lefkoşa Türk Belediye Başkanı Cemal Bulutoğulları ile Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Musa Sönmezler katıldı.

Lefkoşa Türk Belediye Başkanı Cemal Bulutoğulları inceleme ziyareti öncesinde yaptığı konuşmada, bölgede temizlik, altyapı, sürdürülebilir çevre ve en önemlisi yetki karmaşasına dayalı sorunlar olduğunu belirterek, tüm bunların nasıl çözüleceğine yönelik birlikte görüş alışverişinde bulunacaklarını söyledi.

Bulutoğulları, bu amaçla ilgili tarafların tümünün katıldığı bir toplantı ve ziyaret yaptıklarını, özellikle yetki kargaşasını çözeceklerini umduğunu kaydetti.

Ekonomi ve Turizm Bakanı Erdoğan Şanlıdağ ise konuşmasında, sorunları yerinde görmek ve çözmek amacıyla bu tür bir ziyaretin gerçekleştirildiğini anlatarak, Lefkoşa Organize Sanayi Bölgesi'nde özellikle kışın yaşanan sorunların çözümlenmesi gerekliliği üzerinde durdu.

Tüm taraflarca yaşanan sorunların çözümü ve sürdürülebilir bir sanayi bölgesi yaratmak amacıyla elden gelenin yapılacağını anlatan Şanlıdağ, sanayi bölgelerinin dağıtımına yönelik komisyonun oluşturulduğunu ve tüm dağıtımın şeffaf bir şekilde yapılacağını söyledi.

Şanlıdağ, Lefkoşa'daki sanayi bölgesinde yaşanan sorunlar dışında tüm sanayi bölgelerine yönelik sorunların varlığına dikkat çekerek, en temelde yetki kargaşası olmak üzere sorunlara çözüm getirecek Sanayi Bölgeleri Yasası'nın gündeme geldiğini, gerekli çalışmanın tamamlanarak tasarının Meclis'in yeni yaşama dönemine yetiştirileceğini kaydetti.

Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanı Asım Vehbi, toplantı ve ziyareti “güzel bir gelişme” olarak niteleyerek, sorunlara ilgili tarafların hep birlikte çözüm bulacaklarını söyledi.

Vehbi, bu bölgelerde, altyapı, temizlik ve çevre gibi pek çok sorun yaşandığını, ancak kendisine göre en önemli sorunun “yetki karmaşası” olduğunu belirterek, bu sorunu çözerken işe başlayacaklarını belirtti.

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Musa Sönmezler ise konuşmasında, Lefkoşa Organize Sanayi Bölgesi'nin yönetimini talep ettiklerini, bu amaçla yeni binalarını da sanayi bölgesinde yaptıklarını söyledi. Sönmezler, dünyanın pek çok yerinde sanayi bölgelerinin, sanayi odaları tarafından yönetildiğini anlatarak, taleplerinin bu çerçevede değerlendirilmesi gerektiğini kaydetti.

Musa Sönmezler, sanayi bölgelerinde sanayi yatırımları olduğunu, ancak Kuzey Kıbrıs'taki uygulamalarda, sanayi işletmesi dışında küçük esnaf işleri ve ticaret de yapıldığını, bunların da düzeltilmesi gerektiğini söyledi.

Açıklamalardan sonra, inceleme gezisine katılanlar bölgeyi ve işletmeleri ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

KKTC'deki Temettü Gelirleri'nin vergi karşısındaki durumu

Göksel R.Saydam
Yeminli Mali Müşavir

Malûmlarınız olduğu üzere vergi yasaları ve uygulamaları ekonomik kalkınmanın yönlendirilmesinde etkin bir araçtır. Keza, uluslararası vergi hukukunun temel unsurlardan bir tanesi de gelir türlerinin vergilendirilmesinde eşitlik ilkesidir. Bu ilke ve uygulama AB'nin mevzuatında da en açık bir şekilde yer almaktadır.

Ülkemiz vergi mevzuatını AB mevzuatı ile uyumlaştırma çalışmalarına katkı koymak ve konu ile ilgili yukarıdaki ilkeleri gerçekleştirmek amacıyla, geçmiş hükümetler döneminde yürürlüğe geçirilmiş ancak bugünkü hükümet tarafından da halen üzerinde durulmamış olan aşağıdaki hususları ve çözüm önerilerini KKTC ekonomisi bakımından yetkililerin bilgilerine getirmeyi gerekli ve kaçınılmaz görüyorum.

Temettü (Kâr payı) gelirleri:

Son yıllarda Türk Lirası'nın ağır enflasyon karşısında istikrar kazanması ve faiz oranlarının indirilmesi nedeniyle doğal olarak faizden tatminkâr gelir elde etme yöntemi güncelliğini kaybetmiştir. Bu durum, tasarruf sahiplerini mal ve hizmet üretimi ile ilgili yatırım yapmaya yönlendirmiş bulunmaktadır. Yatırımın kaynağı sermaye ve bilgiye dayandığı gerçeği dikkate alındığında sermaye getirisinin temettü (kâr payı) olduğu ve bunun bugünkü vergi mevzuatındaki vergi durumunun irdelenmesini zorunlu kılmaktadır.

KKTC vergi mevzuatı incelendiği zaman maalesef aynı gelir türü kapsamında olan gelirler değişik oranlarda ve statülerde vergilendirilmektedir. Şöyle ki:

Faiz gelirlerinde gerçek kişiler brüt gelir üzerinden %6 oranında vergi stopajına tabi tutulmakta ve bu vergi kişilerin kesin vergi yükümlülüklerini oluşturmaktadır;

ii) Gerçek ve tüzel kişilerin kira gelirleri de bunları elde edenler bakımından brüt gelir üzerinden %10 oranında vergi stopajı ile vergilendirilmekte ve kesin vergi yükümlülüğünü oluşturmaktadır;

iii) Temettü gelirleri dağıtılsın veya dağıtılmasın %15 oranında stopaj yöntemi ile geçici olarak vergilendirilmekte ve hissedarlara dağıtıldığı zaman diğer gelirleri ile birleştirilerek yüksek oranda vergilendirilmektedir.

Vergi hukukunda taşınır ve taşınmaz mal sermaye iradları üç ana başlık altında toplamış olup aynı gelir türü başlığı kapsamında mütalaa edilmektedir. Bu gelir türü "Sermaye İradı" tanımlaması ile (İngiliz Hukukunda Unearned Income) aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

Kira geliri (Taşınmaz mal sermaye iradı);

ii) Faiz geliri (Taşınır mal sermaye iradı);

iii) Temettü geliri (Taşınır mal sermaye iradı);

Hal böyle olmasına rağmen, yürürlükteki Gelir Vergisi Yasası uyarınca aynı gelir türlerine değişik oranlar uygulanmakta, kira ve faiz gelirleri bunları elde edenler bakımından "bağımsız" vergilendirme (kesin vergi) olarak işleme tabi tutulmalarına karşın temettü geliri elde edenlerin bu geliri diğer gelirleri ile birleştirilmek suretiyle bir kez daha ve %35-%45 oranlarına varan oranlarda vergiye tabi tutulmaktadır.

Temettülerin vergilendirilmesinde eşitsizlik ve/veya adaletsizlik:

Yukarıda belirtmiş olduğumuz vergi uygulamaları ve oranları arasındaki eşitsizliğe ilaveten yürürlükteki G.Vergisi Yasası'nın 32(7). maddesi şirketlerin dağıtılmayan kurum kazançlarına sermaye olarak ilave edilen ve "İkramiye Hisse Senedi"nin

Bakan Usar ile altyapı görüşüldü

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, Genel Sekreter Mustafa Gündüz ve üye Mahmut Sarper Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Salih Uzarı 20 Ağustos'ta ziyaret etti.

Sanayi Odası heyeti ziyarette, altyapı yatırımlarında kullanılan dolgu maddeleri ile ilgili konular görüşüldü.

foto

TC Yardım Heyeti'ne ziyaret

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Salih Tunar, Yönetim Kurulu Sekreteri Galip Yüksel ve üye Hasan Tosunoğlu 17 Temmuz Salı günü TC Yardım Heyeti'ne bir ziyarette bulundu.

TC Yardım Heyeti Başkanlığı Koordinatörü Seyfettin Koçum ile bir görüşme yaptı. Görüşmede, TC Yardım Heyeti'nden Ahmet Cafođlu da hazır bulundu.

Oda heyeti, sanayi envanter çalışmaları, Bakanlar Kurulu'nun bir süre önce aldığı işçi yatırımlarına verilecek kredi teşviği, navlun desteği, faiz iade fonu ile küçük ve mikro ölçekli işletmelerin tarifiyle bu işletmelerin Kalkınma Bankası aracılığı ile kredilendirme prosedürü görüşüldü.